

تاریخ ۱

دهم علوم انسانی

تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ (آذربایجان شرقی - مرنند)

درس ۶: یونان و روم

ردیف	متن سوالات
۱	کدام تمدن ها تاثیر عظیم بر تاریخ و فرهنگ جهان داشته اند؟ یونان و روم
۲	خاستگاه تمدن های کهن در اروپا کجا بود؟ جزیره ها و شبه جزیره های شمال دریای مدیترانه
یونان باستان	
۳	تمدن یونان در چه موقعیت جغرافیایی بوجود آمد؟ یکی از کانون های مهم تمدنی قاره اروپا، در سرزمین های جنوب شبه جزیره بالکان و جزیره های مجاور آن در دریاهای مدیترانه و اژه که یونان نامیده می شود، بوجود آمد
۴	وضعیت جغرافیایی یونان چه تأثیری در زندگی مردم آنجا داشته است؟ بخش وسیعی از یونان را کوههای صخره ای فرا گرفته است که در میان آنها فقط دشت های حاصلخیز کوچکی به چشم می خورد. در عوض موقعیت شبه جزیره ای این کشور و برخورداری از سواحل طولانی با خلیج ها و بریدگی های مناسب برای ایجاد لنگرگاهها، شرایط مناسبی را برای کشتیرانی و دریانوردی فراهم کرده است
تمدن مینوسی:	
۵	تمدن مینوسی در کجا شکل گرفت؟ در پی کاوش های باستان شناسی در اوایل قرن بیستم آثار تمدنی کهن در جزیره کرت واقع در جنوب یونان کشف گردید
۶	تمدن کرت چگونه کشف شد و چرا به آن تمدن مینوسی هم می گویند؟ در پی کاوشهای باستانشناسی در اوایل قرن بیستم، آثار تمدنی کهن در جزیره کرت در جنوب یونان کشف شد. این تمدن به دلیل انتساب به مینوس، شاه افسانه های آن جزیره، تمدن مینوسی نامیده شد
۷	تمدن مینوسی به چه دلیل به این نام مشهور شد؟ این تمدن به دلیل انتساب به مینوس، شاه افسانه ای جزیره کرت به نام تمدن مینوسی نامیده شد.
۸	مینوسیان چگونه قومی بودند؟ (ویژگی های تمدن مینوسیان را بیان کنید) مینوسیان قرنهای پیش از مهاجرت اقوام هند و اروپایی به یونان، شهرهای خود را پایه گذاری کرده بودند. آنان قومی دریانورد بودند و با مصر و دیگر مناطق همجوار خود، روابط بازرگانی داشتند. بقایای کاخ شاهی مینوسیان، حکایت از قدرت، رفاه و معماری پیشرفته آنان دارد
۹	تمدن مینوسی چگونه از بین رفتند؟ در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفت.

تمدن میسنی:

۱۰ تمدن میسنی چه زمانی و چگونه شکل گرفت؟
در حدود ۲۰۰۰ ق.م طایفه های بیابان گرد از دشت های اروپای شرقی به شبه جزیره یونان آمدند. این طایفه ها به تدریج و احتمالاً تحت تأثیر تمدن مینوسی شهرهایی را بر پا کردند که مهم ترین آنها **میسن** نام داشت. به همین دلیل اولین دوره تمدن یونان را عصر میسنی می نامند.

عصر دولت - شهرها:

۱۱ تمدن میسن به چه دلیل از بین رفت؟ (عصر تاریکی)
در رقابت بین شهرها و جنگ های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م. یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را عصر تاریکی نامیده اند

۱۲ رابطه دولت - شهرهای یونانی با هم چگونه بود؟ آنها غالباً با یکدیگر در حال رقابت و جنگ بودند

۱۳ مهم ترین دولت - شهرهای یونانی را نام ببرید؟ آتن و اسپارت

۱۴ ویژگی های دو دولت - شهر مهم یونان (آتن و اسپارت) را بنویسید؟
آتن مرکز فعالیت های فلسفی، علمی و هنری و نیز زادگاه مردم سالاری (دموکراسی) بشمار میرفت. اما **اسپارت** جامعه ای نظامی گرا و جنگاور بود که به امور فرهنگی و هنری چندان علاقه ای نداشت

۱۵ آتن به چه دلیل از نظر علمی دارای جایگاه مهمی است؟
آتن مرکز فعالیت های فلسفی علمی هنری و نیز زادگاه مردم سالاری (دموکراسی) می نامند.

۱۶ دولت - شهر اسپارت چه شرایطی داشت؟
اسپارت جامعه ای نظامی گرا و جنگاور بود که به امور فرهنگی و هنری چندان علاقه ای نداشت.

۱۷ قلمرو دولت - شهرهای یونان چگونه گسترش یافت؟
فرمانروایان دولت - شهرهای یونان می کوشیدند نفوذ و سلطه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی خود را تا آنسوی مرزهای کشور خود گسترش بدهند. آسیای صغیر (ترکیه امروزی) از جمله مناطقی بود که دولت - شهرهای یونان به منظور گسترش قلمرو و توسعه نفوذ فرهنگی و اقتصادی خود بدانجا یورش بردند.

۱۸ رقابت دولت - شهرهای یونان با هخامنشیان بر سر تسلط کدام منطقه بود؟ بر سر تسلط آسیای صغیر

۱۹ چه عاملی و در چه زمانی باعث جنگ های طولانی بین هخامنشیان و یونانیان شد؟
رقابت دولت - شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر منطقه آسیای صغیر، موجب بروز کشمکشهای طولانی و جنگهای بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م. شد.

جنگ های داخلی یونان و بر آمدن اسکندر مقدونی:

۲۰ پس از پایان جنگهای یونان و ایران، دولت - شهر آتن چه اقدامی انجام داد؟
دولت - شهر آتن به رهبری پریکلس، سیاستمدار آزادیخواه، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت

۲۱ پریکلس کیست؟
پریکلس سیاستمدار آزادی خواه دولت - شهر آتن بود. او باعث شد که آتن به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه طلبی سیاسی و نظامی گام بردارد.

۲۲ پس از پایان جنگهای ایران و یونان، آتنی ها به رهبری..... قدم در راه پیشرفت سیاسی و نظامی گذاشتند. پریکلس

۲۳ جنگ های پلوپونزی بین چه تمدن هایی اتفاق افتاد؟
در فاصله ۴۳۱ تا ۴۰۴ ق.م سلسله جنگ هایی میان آتن و اسپارت رخ داد که به جنگ های پلوپونزی مشهور است

۲۴ سلسله جنگهای میان آتن و اسپارت به جنگهای..... مشهور است. پلوپونزی

۲۵ حکومت هخامنشی چه دخالتی در جنگهای پلوپونزی می کرد؟ بطور پنهانی به اسپارت کمک مالی می کرد

۲۶ جنگهای پلوپونزی سرانجام با پیروزی پایان یافت. اسپارت

۲۷ علل و پیامدهای جنگ های پلوپونزی را شرح دهید. (پرسش نمونه ۱)
علل جنگ های پلوپونزی: رقابت و درگیری میان دولت - شهرهای آتن و اسپارت - سیاست تفرقه افکنی پادشاهان هخامنشی در یونان پیامدهای این جنگ نیز عبارتند از: پیروزی اسپارت بر دولت شهر آتن - ظهور قدرتی جدید در مرزهای شمالی یونان (فیلیپ دوم مقدونی) و حمله به دولت شهرهای یونانی

۲۸ همزمان با دولت - شهرهای یونان در شمال این دولت چه تمدنی حکومت می کرد؟ مقدونیه

۲۹	مقدونی‌ها در چه زمانی و چگونه بر یونان مسلط شدند؟ در همان دورانی که آتن و اسپارت سرگرم رقابت و جنگ بودند، قدرت جدیدی در مرزهای شمالی یونان یعنی مقدونیه در حال ظهور بود. مقدونیان که به زبان یونانی صحبت می‌کردند، از تمدن و زندگی شهری برخوردار نبودند. آنها به رهبری فیلیپ دوم شاه مقدونیه، ارتش مقتدری تشکیل دادند و توانستند دولت-شهرهای خسته و متفرق یونان را مطیع کنند.
۳۰	مقدونی‌ها چگونه قومی بودند؟ مقدونیان به زبان یونانی صحبت می‌کردند، اما از زندگی شهری و تمدن توسعه یافته‌ای برخوردار نبودند.
۳۱	فیلیپ دوم که بود و چه اقداماتی کرد؟ فیلیپ دوم شاه مقدونیه با تشکیل ارتش نیرومند از طوایف جنگجوی مقدونی دولت شهرهای خسته و متفرق یونان را مطیع خود کرد و بر این کشور مسلط شد. فیلیپ قصد داشت به ایران حمله کند، اما قبل از اینکه اقدامی کند به قتل رسید.
۳۲	جانشین فیلیپ مقدونی که بود؟ پسرش اسکندر مقدونی
۳۳	اسکندر چگونه به قدرت رسید و چه اقداماتی انجام داد؟ اسکندر مقدونی پسر و جانشین فیلیپ که در محیطی نظامی پرورش یافته بود بسیار شیفته جنگ و فتح سرزمین‌های جدید بود. او پس از آن که یکی از دولت-شهرهای یونانی را فرو نماند، با سپاهی آماده به هخامنشیان هجوم آورد.
۳۴	اسکندر مقدونی در حمله به ایران چه اقداماتی انجام داد؟ وی پس از آنکه شورش یکی از دولت-شهرهای یونانی را فرو نماند، با سپاهی آماده به قلمرو هخامنشی هجوم آورد. سپاهیان او در چندین نبرد بر سپاه هخامنشی پیروز شدند و مصر، آسیای صغیر، بین‌النهرین و ایران را فتح کردند.
۳۵	نتیجه لشکرکشی‌های اسکندر به شرق را توضیح دهید؟ در نتیجه این لشکرکشی‌ها، ارتباط و تعامل فرهنگی میان تمدن‌ها و مردمان قلمرو تحت فرمان او بیشتر شد.
۳۶	حکومت مقدونی‌ها بر یونان تا چه زمانی ادامه یافت؟ تا زمانی که این کشور ضمیمه امپراتوری روم شد، ادامه پیدا کرد.
۳۷	بعد از مرگ اسکندر حکومت یونان به چه سرنوشتی دچار شد؟ پس از مرگ اسکندر یکی از سرداران او در یونان قدرت را به دست گرفت حکومت مقدونیان بر یونانیان تا زمانی که این کشور ضمیمه امپراتوری روم شد ادامه یافت.
فرهنگ و تمدن	
۳۸	چرا یونان از نظر فرهنگ و تمدن پیشرفت کرد؟ یونان در عهد باستان به ویژه در عصر شکوفایی مردم سالاری (دموکراسی) در آتن (۵۰۰ تا ۳۳۸ ق.م) شاهد دوران درخشانی از رشد فکری، فرهنگی، علمی، هنری و ادبی بود. یونانیان از دستاوردهای تمدن‌های مصر، بین‌النهرین و ایران بهره‌بردار شدند و در عرصه‌های مختلف پیشرفت چشمگیری داشتند.
۳۹	یونانیان از دستاوردهای کدام تمدن‌ها برای پیشرفت خود استفاده بردند؟ از دستاوردهای تمدن‌های مصر، بین‌النهرین و ایران بهره‌بردار شدند.
دین	
۴۰	اعتقادات دینی مردم یونان باستان را توضیح دهید؟ یونانیان به خدایان متعددی اعتقاد داشتند. مهم‌ترین این خدایان، دوازده خدایی بودند که در کوه المپ جای داشتند و در رأس آنان زئوس خدای آسمان و آذرخش بود. مردم هر دولت-شهر یکی از خدایان مستقر در المپ را به عنوان خدایی محافظ شهر خود ستایش می‌کردند. مثلاً آتنا خدا بانوی خرد، محافظ شهر آتن بشمار میرفت آنان ضمن پرستش خدایان متعدد، دارای معابد و پرستش‌گاههایی بودند. نیایش غالباً با تقدیم هدیه و قربانی به خدایان انجام می‌گرفت. در یونان باستان، نفوذ و قدرت کاهنان به مراتب کمتر از مصر و بین‌النهرین بود. یونانیان به احترام خدایان و برای بزرگداشت قهرمانان خویش، جشن‌ها و مسابقه‌های مختلفی را برگزار می‌کردند
۴۱	محل نگهداری خدایان یونان کجا بود؟ کوه المپ
۴۲	خدای آسمان و آذرخش یونان چه نام داشت؟ زئوس
۴۳	خدا بانوی خرد یونان چه نام داشت؟ آتنا
۴۴	معابد چه جایگاهی در یونان باستان داشتند؟ یونانیان دارای معابد و پرستش‌گاه‌هایی بودند نیایش غالباً با تقدیم هدیه و قربانی به خدایان انجام می‌گرفت.
۴۵	یونانیان به احترام خدایان و برای بزرگداشت قهرمانان خود چه مراسمی برگزار می‌کردند؟

	جشن ها و مسابقه ها مختلف
۴۶	مشهورترین بازیهای که یونانیان برای بزرگداشت خدایان و قهرمانان خود برگزار می کردند چه نام داشت؟ مشهورترین آنها، بازیهای المپیک بود که هر چهار سال یکبار در دولت شهر المپیا برگزار میگردد. اولین دوره این بازیها در سال ۷۷۶ ق.م انجام شد
حکومت و سیاست:	
۴۷	یکی از ویژگی های برجسته تمدن یونان باستان را بنویسید؟ شیوه متفاوتی از حکمرانی بود که توسط یونانیان بوجود آمد
۴۸	چه عاملی باعث شد تا شیوه حکومت موروثی در یونان باستان از بین برود و شیوه جدیدی جایگزین آن شود؟ در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند
۴۹	در قرن های ششم و پنجم ق.م چه تغییرات سیاسی در یونان باستان شکل گرفت؟ نوعی مردم سالاری در یونان بویژه در دولت- شهر آتن شکل گرفت که البته با نظام های مردم سالاری امروزی تفاوت داشت
۵۰	شکل انتخابات در نظام مردم سالاری شهر آتن چگونه بود؟ در آنجا فقط مردان بالغی که از پدر و مادری آتنی به دنیا آمده بودند و شهروند آنجا محسوب می شدند، حق رأی داشتند و می توانستند در اداره امور دولت - شهر مشارکت کنند. زنان، بردگان و بیگانگان مقیم آتن که اکثریت جمعیت آن دولت - شهر را تشکیل می دادند، از حق رأی و شرکت در اداره امور سیاسی محروم بودند
فلسفه	
۵۱	زادگاه فلسفه کدام کشور و کدام شهر است؟ یونان بویژه آتن
۵۲	فلسفه یونان در چه زمانی و چگونه به اوج خود رسید؟ فلسفه یونان در قرن های پنجم و چهارم ق.م با ظهور ، افلاطون و ارسطو به اوج خود رسید
۵۳	مهم ترین فلاسفه یونان را نام ببرید؟
	سقراط افلاطون ارسطو
۵۴	کدام فلاسفه ایرانی از فلاسفه یونانی تأثیر گرفته بودند؟ فارابی و ابن سینا
علوم	
۵۵	در مورد رشد علمی در یونان باستان توضیح ارائه نمایید؟ در یونان باستان، علوم مختلفی مانند ریاضی، فیزیک، پزشکی و تاریخ نگاری شکوفا شد. دانشمندان یونانی بر اساس روش علمی و با تکیه بر خرد به مطالعه پدیده های مختلف می پرداختند
۵۶	کدام پزشک یونان باستان به پدر علم پزشکی معروف است؟ بقراط
۵۷	روش پزشکی بقراط را توضیح دهید؟ وی نشانه های بیماری در بیمارانش را به دقت یادداشت می کرد و از این اطلاعات برای درمان بیماران دیگر استفاده می کرد. او اعتقاد داشت که بیماری ها علت های طبیعی دارند و مجازات هایی نیستند که خدایان فرستاده باشند.
۵۸	دانشمندان یونانی از چه طریقی به مطالعه ی پدیده های مختلف می پرداختند؟ بر اساس روش علمی و با تکیه بر خرد
۵۹	در مورد فیثاغورث توضیح دهید؟ فیثاغورث فیلسوف و ریاضی دان مشهور یونانی است که برخی از اصول هندسه را کشف کرد و امروزه دانش آموزان او را با قضیه فیثاغورث به یاد می آورند
هنر و ادبیات	
۶۰	وضعیت هنر و ادبیات در یونان باستان چگونه بود؟ در یونان باستان، ادبیات و هنرهای تجسمی، مخصوصا انواع شعر ، نمایشنامه نویسی، مجسمه سازی و معماری شکوفا و پر رونق بود
تمدن روم	
۶۱	کانون شکل گیری تمدن روم کدام منطقه بود؟ شبه جزیره ایتالیا در شمال دریای مدیترانه، کانون شکل گیری تمدن و امپراتوری نیرومندی به نام روم در عهد باستان شد
۶۲	شرایط جغرافیایی شبه جزیره ایتالیا را بیان کنید؟

	این شبه جزیره از شمال به جنوب به طول حدود ۱۲۰۰ کیلومتر گسترده است و عرض آن زیاد نیست. کوههای آلپ در شمال آن، مانع طبیعی بوجود آورده و گذرگاههای فراوان آن، معبر رخنه اقوام مختلف به شمال ایتالیا بوده است. کوههای آپنین، شرق و غرب این کشور را از هم جدا می کند. با این حال، ایتالیا دارای سواحل طولانی مناسب برای کشتیرانی و دشتهای حاصلخیز وسیعی است
	از رُم تا روم:
۶۳	تمدن روم چگونه شکل گرفت؟ در حدود ۱۵۰۰ ق.م گروهی از اقوام هند و اروپایی به ایتالیا پا نهادند و مزارع و روستاهایی را بوجود آوردند. بعدها اقوام دیگری نیز از یونان وارد این سرزمین شدند و بر شکل گیری تمدن روم اثر گذاشتند
۶۴	شهر رم در کجا و چگونه پدید آمد؟ شهر رم در مرکز ایتالیا از ادغام تعداد زیادی از روستاها در کرانه رود تیبر به وجود آمد.
۶۵	در حدود ۱۵۰۰ ق.م گروهی از اقوام به ایتالیا پا نهادند. هند و اروپایی
۶۶	حکومت جمهوری روم در سال تأسیس شد. ۵۰۹ ق.م
۶۷	حکومت روم با کدام همسایگان خود وارد جنگ شد؟ سلسله جنگ های بزرگی میان آن جمهوری از یک سو و حکومت کارتاژ و پادشاهان مقدونی رخ داد.
۶۸	جمهوری رم چگونه تشکیل شد و گسترش یافت؟ در سال ۵۰۹ ق.م رومیان بر شاه این شهر شوریدند و حکومت جمهوری رم را تأسیس کردند. جمهوری رم در سالهای میان ۵۰۹ تا ۲۶۴ ق.م با شکست رقیبان و دشمنان خود گسترش پیدا کرد و بر سرتاسر شبه جزیره ایتالیا مسلط شد. در این دوره، تشکیلات حکومتی و نهادهای سیاسی جمهوری رم تکامل یافت.
۶۹	علت بروز جنگ های بزرگ میان جمهوری رم با همسایگان چه بود؟ توسعه طلبی نظامی
۷۰	سیاست های توسعه طلبانه جمهوری رم را توضیح دهید؟ جمهوری رم، سیاست توسعه طلبانه نظامی گسترده ای را در خارج از مرزهای شبه جزیره ایتالیا پیش گرفت. از اینرو، در فاصله سالهای ۲۶۴ تا ۱۴۶ ق.م. سلسله جنگهای بزرگی میان آن جمهوری از یک سو و حکومت کارتاژ و پادشاهان مقدونی، از سوی دیگر، رخ داد
۷۱	همزمان با جمهوری رم، کارتاژیان و مقدونی ها بر کجا حاکمیت داشتند؟ کارتاژیان بر بخش هایی از دریای مدیترانه و شمال افریقا و مقدونیان بر مقدونیه و یونان حکومت می کردند
۷۲	سال ۲۴۴ تا ۱۴۶ ق.م جنگ های بزرگی میان جمهوری رم از یک سو و حکومت و پادشاهان رخ داد. کارتاژ و پادشاهان مقدونی
۷۳	رومیان با لشکرکشی به سرزمین های شرق دریای مدیترانه در غرب آسیا، بقایای حکومت را بر انداختند. سلوکیان در ایران
۷۴	سرانجام درگیری های بین جمهوری رم با کارتاژ و مقدونی ها چه شد؟ سرانجام رومیان، رقیبان خود را شکست دادند و بر دریای مدیترانه و سرزمین های پیرامون آن مسلط شدند. در نتیجه این فتوحات، جمهوری رم تبدیل به قدرتی بزرگ در مدیترانه شد و به توسعه طلبی خود در اروپا، افریقا و آسیا ادامه داد
۷۵	نتیجه ی جنگ های جمهوری رم با کارتاژی ها و مقدونیان چه شد پیروزی رومیان
۷۶	لشکرکشی های رومیان به شرق دریای مدیترانه چه نتایجی برجای گذاشت؟ رومیان با لشکرکشی به سرزمین های شرق دریای مدیترانه در غرب آسیا، بقایای حکومت سلوکیان را بر انداختند و به سوی ایران پیشروی کردند. تنها حکومت اشکانی بود که در مقابل سپاه قدرتمند روم ایستادگی کرد و مانع پیشروی بیشتر آنان به سوی ایران شد
۷۷	زمینه تقسیم امپراتوری روم چگونه فراهم شد؟ پس از آنکه امپراتور کنستانتین (۳۳۷-۳۰۶ م) شهر بیزانتیوم (بیزانس، استانبول، قسطنطنیه) را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد
۷۸	کدام امپراتور شهر بیزانتیوم را پایتخت کرد؟ کنستانتین
۷۹	امپراتوری روم غربی و شرقی چگونه تضعیف و منقرض شدند؟ روم غربی در سال ۴۷۵ م در اثر هجوم اقوام بیابانگرد نابود شد. اما روم شرقی تا سال ۱۴۵۳ م که پایتخت آن توسط امپراتوری مسلمان عثمانی فتح شد، دوام آورد.

سیاست و حکومت:

۸۰	حکومت و ساختار آن را در رم باستان توضیح دهید؟ رومیان با درآمیختن فرهنگ کهن طایفه ای و نظام دولت - شهری، جمهوری رم را تأسیس کردند. بر اساس قانون اساسی رم، ساختار حکومت شامل چند مجلس و شماری مقام های اجرایی بود. اشراف به واسطه مجلس سنا و عامه مردم از طریق مجمع نمایندگان خود، در اداره امور کشور مشارکت می کردند.
۸۱	بر اساس قانون اساسی رم باستان، ساختار حکومت شامل چه چیز هایی می شد؟ شامل چند مجلس و شماری مقام های اجرایی بود
۸۲	اشراف و عامه مردم از چه طریقی در اداره امور کشور دخالت می کردند؟ اشراف به واسطه مجلس سنا و عامه مردم از طریق مجلس نمایندگان خود در اداره امور کشور مشارکت می کردند.
۸۳	ساختار قوه اجرایی در رم باستان چگونه بود؟ ریاست قوه اجرایی به دو کنسول اعطا می شد که از میان اعضای سنا برای دوره یکساله بدون تکرار انتخاب می شدند. وقتی یکی از کنسولها در میدان جنگ نیروهای جمهوری را هدایت می کرد، کنسول دیگر اداره امور داخل را بر عهده می گرفت
۸۴	ریاست قوه ی اجرایی در جمهوری رم به دو..... اعطا شد. کنسول
۸۵	برای دولت مردان رومی عرصه ی آموزش و اثبات لیاقت بود. ارتش
۸۶	ارتش در ساختار حکومتی روم دارای چه اهمیتی بود؟ ارتش روم برای دولتمردان رومی عرصه آموزش و اثبات لیاقت بود. هیچ شهروند رومی به منصب دولتی برگزیده نمی شد مگر آنکه در ده نبرد شرکت کرده باشد.
۸۷	چرا جمهوری رم در قرن اول ق.م دچار جنگ داخلی شد؟ با گسترش قلمرو جمهوری رم معلوم شد که قانون اساسی و نهادهای این جمهوری برای اداره سرزمین های پهناور از کارایی لازم برخوردار نیستند. از این رو در قرن اول ق.م جمهوری رم بر اثر رقابت سرداران جاه طلب دچار جنگ داخلی و آشفتگی شد.
۸۸	چه کسی در نظام حکومتی رم باستان تغییر ایجاد کرد؟ اکتاویان
۸۹	تغییراتی که توسط اکتاویان در نظام حکومتی رم داده شد را بنویسید؟ در نتیجه این تغییرات، قدرت اجرایی در اختیار یک فرد به عنوان شخص اول مملکت قرار گرفت که به آگوستوس و بعدا امپراتور معروف شد
۹۰	پس از تغییرات در نظام حکومتی رم، مجلس سنا چه نقشی پیدا کرد؟ مجلس سنا به عنوان مجمع اصلی مشورتی باقی ماند و در انتخاب امپراتور ایفای نقش کرد
زندگی در روم:	
۹۱	فرهنگ روم از کدام کشور بیشترین تأثیر را پذیرفت؟ از میراث یونانی در زمینه تعلیم و تربیت، دین، فلسفه و علوم و هنرها تأثیر فراوانی پذیرفت
۹۲	خدا باوری رومیان چگونه بود و از کجا تأثیر پذیرفته بودند؟ رومیان خدایان متعددی را می پرستیدند و مانند یونانیان، جشنواره ها و بازی های عمومی و مذهبی مختلفی را به احترام و بزرگداشت خدایان برگزار می کردند. علاوه بر آن برخی باورهای کهن ایرانی مانند پرستش ایزد مهر (میترا) در قلمرو روم رواج یافت.
۹۳	زندگی شهروندی در روم باستان چگونه بود؟ خانواده های رومی مسئولیت های شهروندی را به فرزندان خود از سنین کودکی می آموختند و آنان را به کار سخت، شجاعت برای جنگیدن و وفاداری به شهرشان تشویق می کردند. زنان رومی نسبت به زنان یونانی آزادتر بودند و حضور مؤثر و گسترده تری در زندگی عمومی و اجتماعی داشتند
۹۴	خانواده های رومی فرزندان خود را برای انجام چه کارهایی تشویق می کردند؟ به کارهای سخت و شجاعت برای جنگیدن و وفاداری به شهرشان
۹۵	برده داری در روم باستان را توضیح دهید؟ برده داری پدیده ای بسیار رایج در قلمرو امپراتوری روم بود. شمار بردگان و اختلاف میان فقیر و ثروتمند چنان افزایش یافت که در سال ۷۳ ق.م بردگان به رهبری اسپارتاکوس قیام کردند و حکومت روم به زحمت و پس از دو سال قیام را سرکوب کرد
۹۶	پدیده ای بسیار رایج در قلمرو امپراتوری روم بود. برده داری
۹۷	چرا بردگان در روم باستان قیام کردند؟ به دلیل اختلاف فراوان میان فقیر و ثروتمند و افزایش شمار بردگان
۹۸	قیام بردگان در روم باستان به رهبری چه کسی صورت گرفت؟ اسپارتاکوس

۹۹	برجسته ترین دستاورد هنری تمدن روم، در و تبلور یافت. معماری و مجسمه سازی
۱۰۰	مهم ترین دستاوردهای رومیان باستان در حوزه معماری و مهندسی چه بود؟ (پرسش نمونه ۵) ۱. معماری و مجسمه سازی ۲. ایجاد شبکه پیشرفته ای از جاده ها
۱۰۱	معماری و مجسمه سازی در روم باستان چگونه بود؟ برجسته ترین دستاورد هنری تمدن روم، در معماری و مجسمه سازی تبلور یافت. رومیان به افتخار پیروزی های نظامی خود بناهای یادبود زیادی را برپا کردند. آنان همچنین در روم و دیگر شهرهای قلمروی امپراتوری مثل انطاکیه، دمشق، اسکندریه، آتن و مارسی، ساختمان های عمومی فراوانی ساختند که حکایت از مهارت در معماری و طراحی در مهندسی دارد
۱۰۲	شبکه پیشرفته جاده ها در روم باستان چگونه بود؟ یکی دیگر از دستاوردهای مهم تمدن روم، ایجاد شبکه پیشرفته ای از جاده ها بود. مهندسان و کارگران رومی برای احداث جاده های سنگ فرش شده، دامنه تپه ها را می بردند، تونل می کردند، پل می ساختند و باتلاق ها را پر می کردند
ظهور و گسترش مسیحیت	
۱۰۳	حضرت عیسی در چه شرایطی به تبلیغ دین جدید پرداخت؟ چه کسانی با او به مخالفت برخاستند؟ در دوره سلطه رومیان بر سرزمین فلسطین، حضرت عیسی در آنجا به تبلیغ دین جدیدی پرداخت. پیشوایان یهود با آموزه های آن حضرت به مخالفت برخاستند و با همدستی رومیان علیه او به دسیسه پرداختند و در صدد نابودی ایشان برآمدند
۱۰۴	دین مسیحیت در زمان کدام امپراتور گسترش و رونق یافت؟ چرا؟ در زمان امپراتور کنستانتین / زیرا این امپراتور خود به مسیحیت گروید و فرمانی صادر کرد که آزادی این دین را در محدوده امپراتوری روم تضمین می کرد
۱۰۵	علت رونق بی سابقه ی دین مسیحیت در زمان امپراتوری کنستانتین چه بود؟ گرویدن این پادشاه به مسیحیت و صدور فرمان آزادی این مذهب در قلمرو امپراطوری روم
۱۰۶	مسیحیت بعد از مرگ کنستانتین چه تحولی پیدا کرد؟ مسیحیت بعد از کنستانتین دین رسمی امپراتوری روم شد. تعالیم حضرت عیسی ایمان به خدای یکتا را جایگزین عقاید شرک آمیز رومیان کرد و فرهنگ و اخلاق جامعه رومی را به شدت تحت تأثیر قرار داد.
۱۰۷	گزینه ی صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در جلوی هر سوال بنویسید
	الف (فیلسوف و ریاضی دان مشهور در یونان عهد باستان ب (وی قصد حمله به ایران را داشت، اما پیش از آنکه اقدامی دهد، به قتل رسید. پ (سیاستمدار آزادی خواه ، در دولت شهر آتن . ت (پدر علم پزشکی در یونان عهد باستان.
۱۰۸	گزینه ی صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در جلوی هر سوال بنویسید
	الف (کوه های مرکزی ایتالیا، شرق و غرب این کشور را از هم جدا می کند. ب (در این دوره ، تشکیلات حکومتی و نهادهای سیاسی رم تکامل یافت. ج (شهر بیزانتیوم توسط این امپراتور رم به پایتختی برگزیده شد د (وی تغییراتی در نظام حکومتی جمهوری رم به وجود آورد.

درس ۶: سوالات چهارگزینه ای

۱	تمدن جزیره کرت به چه نامی مشهور است؟ الف) هلنی ب) میسن ج) کنسوس د) مینوسی
۲	اکثریت جمعیت دولت شهر آتن را کدام گروه جمعیتی زیر تشکیل می دادند؟ الف) بیگانگان مقیم آتن کارگران ب) شهروندان خود آتن بردگان پ) بردگان زنان ت) زنان، بردگان بیگانگان مقیم آتن

۳	دولت شهرهای یونانی با کدام حکومت ایرانی برای تسلط بر آسیای صغیر باعث بروز جنگ های بزرگی میان دو طرف شد؟ الف) مادها (ب) هخامنشیان (پ) اشکانیان (ت) ایلامی ها
۴	اولین دوره ی بازی های المپیک در یونان در چه سال برگزار شد؟ الف) ۵۰۰ ق.م. (ب) ۴۳۱ ق.م. (پ) ۷۷۶ ق.م. (ت) ۳۳۸ ق.م.
۵	زادگاه فلسفه در یونان باستان کدام شهر بود؟ الف) اسپارت (ب) تبس (پ) آتن (ت) پلوپونسوس
۶	کانون شکل گیری تمدن و امپراتوری نیرومند روم در عهد باستان در کدام گزینه آمده است؟ الف) مقدونیه (ب) جنوب مدیترانه (پ) شبه جزیره ی ایتالیا (ت) کارتاژ
۷	کدام عمل به تدریج زمینه ی تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی را فراهم کرد؟ الف) ایجاد حکومت جمهوری (ب) انتخاب دو کنسول در حکومت رم (پ) هجوم اقوام بیابانگرد به روم (ت) انتخاب شهر بیزانتیوم به پایتختی توسط کنستانتین
۸	فرهنگ روم در زمینه های گوناگون از میراث کدام یک از ملت های زیر تأثیر فراوانی پذیرفت؟ الف) یونان (ب) کارتاژ (پ) گل (ت) مصر
۹	در روم به سال ۷۳ ق.م بردگان به رهبری چه کسی قیام کردند؟ الف) اکتاویان (ب) اسپارتاکوس (پ) کنستانتین (ت) اوگوستوس
۱۰	

درس ۶: پرسش های نمونه

۱	تأثیر عوامل جغرافیایی را بر شکل گیری دولت شهرهای یونانی بررسی کنید؟ یکی از کانون های مهم تمدنی قاره اروپا، در سرزمین های جنوب شبه جزیره بالکان و جزیره های مجاور آن در دریاهای مدیترانه و اژه که یونان نامیده می شود بوجود آمد. بخش وسیعی از یونان را کوههای صخره ای فرا گرفته است که در میان آنها فقط دشت های حاصلخیز کوچکی به چشم می خورد. در عوض موقعیت شبه جزیره ای این کشور و برخورداری از سواحل طولانی با خلیج ها و بریدگی های مناسب برای ایجاد لنگرگاهها، شرایط مناسبی را برای کشتیرانی و دریانوردی فراهم کرده است
۲	علل و پیامدهای جنگهای پلوپونزی را شرح دهید؟ علل جنگ ها رقابت و دشمنی و اختلاف نظری بود که بین رهبران و گردانندگان دو دولت شهر آتن و اسپارت وجود داشت. تحریک حکومت هخامنشی نیز در این دشمنی و اختلاف تأثیر داشت. پیامد های این جنگ ها عبارت بود از اینکه اولاً دو دولت- شهر برای تقویت خود از حکومت هخامنشی کمک می گرفتند و خود را زیر چتر حمایتی آنها قرار می دادند و ثانیاً دو دولت- شهر تضعیف شدند و زمانی که فیلیپ مقدونی یونان را تهدید می کرد آنها قدرت مقابله نداشتند
۳	به نظر شما چه عواملی موجب شکوفایی فلسفه و علوم در یونان باستان شده بود؟ یونانی ها از دستاوردها و روش های علمی بین النهرین و مصر بهره گرفتند و فلسفه را بنیانگذاری کردند. آنها در علوم دیگر هم مانند پزشکی و ریاضی به پیشرفت های قابل توجهی دست یافتند
۴	با توجه به مطالب درس های ۴ و ۵ و ۶ دو تفاوت عمده نظام حکومتی یونان و روم را با شیوه حکومت در مصر و چین باستان بیان کنید؟ یکی از ویژگی های برجسته تمدن یونان باستان، شیوه متفاوتی از حکمرانی بود که توسط آنها بوجود آمد. در یونان ابتدا مانند کشورهای دیگر، نخست شاهان بصورت موروثی حکومت می کردند اما در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه ای از اشراف و ثروتمندان برآمدند و به جای شاهان قدرت را در دست گرفتند. در قرن ۵ و ۶ ق.م نوعی مردم سالاری در یونان و بویژه در دولت- شهر آتن شکل گرفت. در آنجا فقط مردان بالغی که از پدر و مادر آتنی بدنیا آمده بودند و شهروند آنجا محسوب می شدند حق رأی داشتند و می توانستند در امور دولت- شهر مشارکت کنند. در روم نیز با درآمیختن فرهنگ کهن طایفه ای و نظام دولت- شهری، جمهوری رم را تأسیس کردند. بر اساس قانون اساسی رم ساختار حکومت شامل چند مجلس و شماری مقامات اجرایی بود. اشراف به واسطه مجلس سنا و عامه مردم از طریق مجمع نمایندگان خود، در اداره امور کشور مشارکت می کردند. با گسترش قلمرو جمهوری رم و ناکارآمدی قانون اساسی قبلی، کشور دچار آشفتگی شد و در نتیجه شخصی به نام اکتاویان بر رقیبان خود غلبه کرد و مقام امپراتوری را بنیان گذاری کرد و قدرت در دست یک نفر متمرکز شد ولی مجلس سنا نیز به عنوان مجمع اصلی مشورتی باقی ماند و در انتخاب امپراتور ایفای نقش کرد. در مصر، قدرت سیاسی در دست فرعون بود و آنچه او انجام می داد اراده خدایان شمرده می شد و آنچه می گفت از زبان یکی از خدایان بود و فرمان های او بی چون و چرا می بایست اجرا می شد. در چین ابتدا مانند سومر و مصر شامل چندین

<p>دولت - شهر بود که بر هر قسمت از آن جنگاورانی حکومت می کردند به تدریج حاکمان محلی تحت فرمان یک دودمان قرار گرفتند و سلسله های حکومتی در این سرزمین بوجود آمد اما این سلسله ها تا قرن ها نتوانستند چین را از نظر سیاسی و جغرافیایی بطور کامل متحد و یکپارچه کنند. سرانجام با ظهور سلسله چه این، مقام امپراتوری بوسیله ژنگ یا شی هوانگ تی (امپراتور اول) بنیان گذاری شد و قدرت در دستان این مقام متمرکز شد. بطور کلی می توان گفت که در چین و مصر دیکتاتوری و استبداد حاکم بود با این تفاوت که در مصر حکومت ناشی از اراده خدایان بود ولی در چین خدایان کم رنگ تر بودند. اما در یونان و روم رهبران انتخابی بودند و یک مجلس مشورتی از طرف بزرگان کشور برای تصمیم گیریها وجود داشت</p>	
<p>۵ مهم ترین دستاوردهای رومیان باستان در حوزه معماری و مهندسی چه بود؟</p> <p>برجسته ترین دستاورد هنری تمدن روم در معماری و مجسمه سازی تبلور یافت. رومیان به افتخار پیروزی های نظامی خود بناهای یادبود زیادی را برپا نمودند. آنان همچنین در رم و دیگر شهرهای قلمرو امپراتوری مثل انطاکیه، دمشق، اسکندریه، آتن و مارسی ساختمان های عمومی فراوانی ساختند که حکایت از مهارت در معماری و طراحی در مهندسی دارد. یکی دیگر از دستاوردهای مهم تمدن روم ایجاد شبکه پیشرفته ای از جاده ها بود. مهندسان و کارگران رومی برای احداث جاده های سنگ فرش شده، دامنه تپه ها را می بردند، تونل می کردند، پل می ساختند و باتلاق ها را پر می کردند</p>	
<p>۶ بر اساس نمودار خط زمان، مراحل تأسیس و گسترش امپراتوری روم باستان را به ترتیب بیان کنید؟</p> <p>خط زمان در صفحه ۵۷ رسم شده است</p>	
<p>موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرنند</p>	

اسدی اقدم